

ПОСТАНОВА

Правління Національного банку України

16 грудня 2022 року

Київ

№ 244

Про затвердження Положення про порядок дій щодо забезпечення здійснення безготівкових розрахунків, якщо немає засобів зв'язку для виконання міжбанківських платіжних операцій у національній валюті

(Зі змінами, унесеними постановами Правління Національного банку України від 19 квітня 2023 року № 52, від 01 листопада 2023 року № 138, від 16 жовтня 2024 року № 125)

Відповідно до статей 7, 15, 56 Закону України “Про Національний банк України”, Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 “Про введення воєнного стану в Україні”, затвердженого Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ «Про затвердження Указу Президента України “Про введення воєнного стану в Україні”», з метою забезпечення організації здійснення безготівкових розрахунків, якщо немає засобів зв'язку в період дії воєнного стану, Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Затвердити Положення про порядок дій щодо забезпечення здійснення безготівкових розрахунків, якщо немає засобів зв'язку для виконання міжбанківських платіжних операцій у національній валюті, що додається.

2. Департаменту платіжних систем та інноваційного розвитку (Андрій Поддєрьогін) після офіційного опублікування довести до відома банків та Державної казначейської служби України інформацію про прийняття цієї постанови.

3. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на заступника Голови Національного банку України Олексія Шабана.

4. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування, та діє протягом періоду дії Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 “Про введення воєнного стану в Україні”.

В. о. Голови

Катерина РОЖКОВА

Інд. 57

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
16 грудня 2022 року № 244

Положення про порядок дій
щодо забезпечення здійснення безготівкових розрахунків, якщо немає засобів
зв'язку для виконання міжбанківських платіжних операцій у національній
валюті

I. Загальні положення

1. Це Положення розроблено відповідно до Законів України “Про Національний банк України”, “Про правовий режим воєнного стану”, «Про затвердження Указу Президента України “Про введення воєнного стану в Україні”», Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 “Про введення воєнного стану в Україні” і визначає порядок дій Національного банку України (далі – Національний банк), Державної казначейської служби України, банків України щодо забезпечення здійснення безготівкових розрахунків, якщо немає засобів зв'язку для виконання міжбанківських платіжних операцій у національній валюті в період запровадження воєнного стану.

2. Терміни в цьому Положенні вживаються в таких значеннях:

1) відсутність засобів зв'язку – фізична неможливість використовувати штатні та резервні засоби телекомунікаційного зв'язку, передбачені для обміну інформацією з Національним банком;

2) змінний носій інформації – носій інформації (USB-флеш-накопичувач, інший носій інформації), що використовується для зберігання інформації;

3) надавач платіжних послуг – банк, Державна казначейська служба України;

3¹) рахунок у Національному банку – рахунок, відкритий надавачу платіжних послуг у Національному банку для здійснення міжбанківських платіжних операцій у національній валюті;

*(пункт 2 розділу I доповнено новим підпунктом 3¹ згідно з постановою
Правління Національного банку України від 19.04.2023 № 52)*

3²) СЕП – система електронних платежів Національного банку;

*(пункт 2 розділу I доповнено новим підпунктом 3² згідно з постановою
Правління Національного банку України від 19.04.2023 № 52)*

4) уповноважений представник – фізична особа, яка має право на вчинення відповідних дій від імені надавача платіжних послуг на підставі закону, статуту,

довіреності або іншого документа щодо надання таких повноважень відповідно до законодавства України (доручення в довільній формі, підписане керівником надавача платіжних послуг).

Терміни “система автоматизації”, “код ID НБУ” у цьому Положенні вживаються в значенні, наведеному в нормативно-правовому акті Національного банку з питань виконання міжбанківських платіжних операцій в Україні в національній валюті.

(абзац восьмий пункту 2 розділу I зі змінами, унесеними постановою Правління Національного банку України від 19.04.2023 № 52)

Інші терміни в цьому Положенні вживаються в значеннях, наведених у Законах України “Про платіжні послуги”, “Про електронні документи та електронний документообіг”, “Про електронні довірчі послуги”, інших законах України та нормативно-правових актах Національного банку з питань регулювання діяльності на платіжному ринку.

2¹. Пункт 2¹ розділу I виключено

(розділ I доповнено новим пунктом 2¹ згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.04.2023 № 52, пункт 2¹ розділу I виключено згідно з постановою Правління Національного банку України від 01.11.2023 № 138)

II. Розділ II виключено

(згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.04.2023 № 52)

III. Розділ III виключено

(згідно з постановою Правління Національного банку України від 16.10.2024 № 125)

IV. Порядок дій для забезпечення здійснення безготівкових розрахунків у разі роботи системи автоматизації надавача платіжних послуг у штатному режимі та відсутності засобів зв’язку з Національним банком

20. Надавач платіжних послуг – безпосередній учасник СЕП у разі потреби виконання платіжних операцій користувачів платіжних послуг або власних зобов’язань та за умови роботи своєї системи автоматизації у штатному режимі, але відсутності протягом операційного дня засобів зв’язку для виконання міжбанківських платіжних операцій у національній валюті формує транспортні повідомлення та зберігає їх як файли (далі – Файли повідомлень) відповідно до вимог технологічної документації з питань обміну інформацією між учасником СЕП і центром оброблення СЕП (далі – ЦОСЕП), записує Файли повідомлень на спеціально виділений змінний носій інформації і доставляє його до Національного банку.

21. Надавач платіжних послуг – безпосередній учасник СЕП вміщує у Файл повідомлень запит для надсилання фінансового повідомлення до ЦОСЕП або запит на отримання від ЦОСЕП фінансового повідомлення.

22. Національний банк застосовує резервний режим обслуговування надавача платіжних послуг – безпосереднього учасника СЕП під час обміну Файлами повідомлень із використанням змінних носіїв інформації.

Обмін Файлами повідомлень із надавачами платіжних послуг – безпосередніми учасниками СЕП здійснюється засобами програмного забезпечення Національного банку, яке виконує завантаження Файлів повідомлень зі змінних носіїв інформації та відправку їх до ЦОСЕП, приймання від ЦОСЕП вихідних транспортних повідомлень та їх запис на змінний носій інформації надавача платіжних послуг – безпосереднього учасника СЕП.

23. Національний банк обробляє Файли повідомлень та відображає проведені платіжні інструкції за технічним рахунком надавача платіжних послуг – безпосереднього учасника СЕП у ЦОСЕП та за його рахунком у Національному банку.

24. Надавач платіжних послуг – безпосередній учасник СЕП у складі програмного забезпечення модуля СЕП повинен мати засоби отримання Файлів повідомлень від ЦОСЕП зі змінного носія інформації з виконанням контролю щодо достовірності джерела інформації та цілісності інформації, що передбачено штатним режимом взаємодії з ЦОСЕП, для подальшого направлення успішно прийнятих фінансових повідомлень до власної системи автоматизації.

25. Надавач платіжних послуг – безпосередній учасник СЕП завантажує Файли повідомлень зі змінного носія інформації у власну систему автоматизації та обробляє їх у штатному режимі.

Надавач платіжних послуг – безпосередній учасник СЕП повинен послідовно обробити транспортні повідомлення, які не були прийняті протягом кількох днів.

26. Надавач платіжних послуг – безпосередній учасник СЕП забезпечує контроль за належним опрацюванням у власній системі автоматизації Файлів повідомлень, отриманих від Національного банку.

(Положення доповнено новим розділом згідно з постановою Правління Національного банку України від 01.11.2023 № 138)

Додаток
до Положення про порядок дій щодо
забезпечення здійснення безготівкових
розрахунків, якщо немає засобів зв'язку для
виконання міжбанківських платіжних
операцій у національній валюті
(пункт 11 розділу III)

*Додаток до Положення виключено
(згідно з постановою
Правління Національного банку України від 16.10.2024 № 125)*